

POROČILO O DELU DRUŠTVA ZA LETO 2013

UVOD PREDSEDNICE

Društvo je leto 2013 zaključilo finančno pozitivno in smo v zadnjih 6 letih obseg poslovanja in število programov povečali za več kot trikrat, vendar se v duhu današnjega časa lahko sklicujemo na krizo, tako kot se veliko drugih organizacij in ugotavljamo, da smo ostali brez ca 15 % planiranih prihodkov, ter zaradi tega nismo mogli uvesti planirane nove programov in aktivnosti. Uspelo pa nam je ohraniti vse programe na lanskoletni ravni.

Cilj društva je, da bi vsak član našel nekaj zase. Od najmlajših do odraslih. Zato nenehno prilagajmo programe in iščemo rešitve za čim večjo vključevanje ljudi s cerebralno paralizo in sorodnimi invalidnostmi v družbo. Zavedamo se, da je v razvitem delu Evrope poudarek na deinstitucionalizaciji. Ljudje z invalidnostjo naj bi živeli v svojem domačem okolju in počeli stvari, kot jih počenjajo tisti brez posebnih potreb.

Treba pa je začeti že pri najmlajših. Zveza Sonček ima kot prvo v svojih zahtevah do države napisano »Ena šola za vse«. Starši, ki smo si pred dvema letoma ogledali šolo v Londonu vemo kaj to pomeni in verjamemo, da bo enkrat do tega prišlo tudi pri nas. Zavedamo se tudi pomena Varstveno delovnih centrov in bivalnih skupnosti; otroci hodijo v vrtec in šolo, odrasli pa nimajo kam, ni prostih mest v našem VDC-ju na Pobrežju in ni možnosti integriranih zaposlitev. Ostajajo doma v varstvu staršev, večinoma družinskih pomočnikov, vendar potrebujejo socializacijo; enkrat pa tudi starši onemagajo, in psihično in fizično ne zmorejo več. Društvo tu želi pomagati z osebno asistenco in vsaj delno olajšati in olepšati življenje. Predvsem pa si želimo, da bi v Mariboru v kratkem izgradili še en VDC, zlasti ker je na čakalni listi preko 25 kandidatov, odzadaj pa jih bo v kratkem sigurno še enkrat toliko. Zraven vsega naš zdajšnji center na Pobrežju nujno potrebuje obnovo podstrešja in so se starši in društvo na skupnem sestanku dogovorili in angažirali za zbiranje donacij. Vsaka pomoč je dobrodošla.

Še najmanj pa sodelujemo s starši predšolskih otrok, razen v kolonijah. Starši predšolskih otrok so večinoma v procesu intenzivne terapije in nikakor niso zadovoljni z zelo okrnjeno ponudbo le-teh oziroma še vedno so večinoma prepuščeni sami sebi in tavajo in iščejo rešitve. Zakon o zgodnji obravnavi in individualno financiranje bi pripomogli k verjetno bistveno drugačni sliki tudi glede fizioterapije in drugih terapij. Prav Zveza Sonček se je največ trudila med invalidskimi organizaciji za sprejem prvega zakona, vendar so zadeve obtičale v krogu sistemsko neurejenih stvari v zdravstvu. V Sončku si želimo, da bi tem staršem lahko ponudili kvalitetne šole za starše, druženje in izmenjavo izkušenj pa še kaj. Za začetek Zveza Sonček organizira v mesecu aprilu eno tako šolo v Centru Sonček Elerji, društvo pa delavnice za starše v Mariboru. Upamo na dober odziv.

Kljub vsemu pa smo zadovoljni; društvo si je pred 6 leti zadalo za cilj razširitev programov glede na potrebe članov in dvig kvalitete obstoječih. Menim, da nam je več kot uspelo in da imamo pester nabor storitev in bolj zadovoljne člane. Zavedati pa se moramo tudi dejstva, da so društva Sonček skupaj z Zvezo Sonček privatna organizacija, ne državna, in kot nevladni sektor, za katerega pravijo, da je steber razvoja družbe, moramo sami skrbeti za financiranje, razvoj in kvaliteto storitev.

OSEBNA IZKAZNICA

IME DRUŠTVA: **Sonček – Mariborsko društvo za cerebralno paralizo**

SEDEŽ DRUŠTVA: Trubarjeva ulica 15, 2000 Maribor

TELEFON: **+386 2 252 25 28;**

SPLETNA STRAN: www.soncek-maribor.si

PRESEDNIK DRUŠTVA: **Lidija Šestak Zorič**

DEJAVNOST DRUŠTVA: **prostovoljno, nepridobitno, nevladno, invalidsko združenje za pomoč osebam s cerebralno paralizo in sorodnimi invalidnostmi in njihovim družinam**

USTANOVITEV: **1982**

MATIČNA ŠTEVILKA DRUŠTVA: **5239346.**

DAVČNA ŠTEVILKA DRUŠTVA: **SI 66567203.**

TRANSAKCIJSKI RAČUN DRUŠTVA: **0417 3000 0739 043, PRI NOVA KBM.**

CILJI DRUŠTVA: **izvajanje dejavnosti, ki koristijo največjemu številu članov: društveni programi s področja izobraževanja, kulture, rekreacije, rehabilitacije, preživljanja prostega časa**

VIZIJA DRUŠTVA: **ustvarjanje takšnega kulturnega okolja, ki bo sprejemalo drugačnost**

POSLANSTVO DRUŠTVA: **uresničevanje pravice do neodvisnega življenja slehernega posameznika in zavzemanje za enake možnosti ne glede na telesne in intelektualne sposobnosti**

SPLOŠNI PODATKI

Sonček - Mariborsko društvo za cerebralno paralizo je prostovoljno, invalidsko, samostojno, nepridobitno in nevladno združenje, ki je ustanovljeno za pomoč ljudem s cerebralno paralizo.

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1982. Ustanovilo ga je 10 ustanovnih članov, staršev in strokovnjakov, na pobudo ustanovnega člana Tarasa Poljanca in dr. Erike Dovník.

V društvo je redno vključenih ca 450 oseb s cerebralno paralizo in njihovih svojcev in strokovnih sodelavcev. Dejavnost društva je namenjena vsem osebam s cerebralno paralizo in sorodnimi invalidnostmi, ki potrebujejo pomoč, in teh je v Mariboru in okolici med 800 in 1000.

Društvo je eno od ustanoviteljev Zveze Sonček, ki poleg mariborskega povezuje še 16 regijskih društev za cerebralno paralizo. Združeni smo zato, da lažje uresničujemo skupne potrebe, usklajujemo stališča in mnenja, ter zaradi medsebojne pomoči pri izobraževanju, informiranju in organiziranju storitev.

Društvo je na začetku imelo nalogo pomagati in združevati osebe s cerebralno paralizo, kasneje smo vključili družino kot celoto in jo spremljamo skozi celotno obdobje.

Z leti so se pojavile potrebe po novih programih, katere društvo uspešno izvaja s pomočjo zunanjih sodelavcev. Programi ki jih izvajamo, so prilagojeni osebam s cerebralno paralizo in so naravnani tako, da se osebe s cerebralno paralizo vključujejo v javno življenje. Ker se trendi življenja spreminjajo, programe prilagajamo osebam s cerebralno paralizo in jih nadgrajujemo.

K samemu razvoju društva pozitivno pripomore tudi sodelovanje z različnimi institucijami: lokalnimi, državnimi in mednarodnimi. Tako postane vključevanje družin in otrok v redno življenje lažje.

Vodstvo društva:

Predsednica društva: Lidija Šestak Zorič

Podpredsednica : Vasiljka Prosnik

Tajnica in knjigovodja: Erna Bezjak

Koordinatorica programov in tajnica: Karmen Dajčman

Pomembnejši organi društva so:

- skupščina društva
- izvršni odbor
- nadzorni odbor
- disciplinska komisija

Cilji in osnovna dejavnost društva (iz Pravil društva)

1. Vključevanje oseb s cerebralno paralizo v normalno življenje,
2. neposredna pomoč prizadetim staršem otrok pri njihovem izobraževanju, usposabljanju (vključitev v vrtec, izobraževalne zavode), ter pomoč in usposabljanje pri zaposlitvi,
3. organizacija vseh vrst oblik varstva prizadetih otrok oziroma oseb,
4. sodelovanje s socialno službo in drugimi zdravstvenimi ustanovami pri organizaciji in skupnem prizadevanju pomoči prizadetim osebam in njihovim družinam,
5. organiziranje in izvedba programov
6. pomoč družini prizadete osebe
7. seznanjanje širše javnosti s specifično problematiko prizadetih otrok - članov društva,
8. sodelovanje z ustreznimi lokalnimi in državnimi organi in zavodi, ki so direktno ukvarjajo z

reševanjem vprašanj ljudi s cerebralno paralizo,

9. sodelovanje z domačimi in tujimi strokovnimi mednarodnimi društvi, na področju urejanja življenja ljudem s cerebralno paralizo,

10. organiziranje in vodenje različnih akcij za pridobitev finančnih sredstev za uresničevanje nalog društva.

Društvo uresničuje svoje cilje z naslednjimi nalogami:

- sodelovanje v organih zveze, v katero je društvo vključeno,
- na skupščini in sestankih obravnava organizacijska vprašanja o društvu, organizira strokovne ekskurzije za svoje člane
- organizira strokovne posvete o življenju s cerebralno paralizo
- organizira pomoč svojim članom v stiski

Drugi vplivi na delovanje društva

Društvo za izvedbo programov in delovanje nujno potrebuje finančna sredstva. Sredstva se pridobivajo na različne načine:

- članarine,
- sredstva iz naslova materialnih pravic in dejavnosti društva ,
- sredstva iz proračunov zvez društev na ravni občin in republike in druga javna sredstva,
- darila, volila in dotacije (*prispevki donatorjev in sponzorjev*),
- dohodki iz reklam in
- drugi dohodki iz drugih virov.

POROČILO O DELU DRUŠTVA IN PROGRAMIH

ZA LETO 2013

- **Delovanje društva**

Delovanje društva zajema vodenje društva, zastopanje društva navzven, obveščanje splošne javnosti o potrebah in življenju ljudi s cerebralno paralizo in sorodnimi invalidnostmi, sodelovanje z državnimi in občinskimi inštitucijami, s sorodnimi organizacijami ter organizacijo in koordinacijo vseh programov in aktivnosti. Društvo je na dva meseca sklicevalo seje izvršnega odbora, na katerih so določali plan aktivnosti in ostale tekoče zadeve povezane z delovanjem.

Društvo zaradi svojega obsega, števila programov in 5 redno zaposlenih potrebuje redno prisotno osebo, zato je društvo zaposlilo tajnico, ki je obenem bila koordinatorka nekaterih programov, zlasti osebne asistence. Njeno delovno mesto je bilo sofinancirano preko programov aktivne politike zaposlovanja Zavoda za zaposlovanje (program javna dela in program »Priložnost za me«). Prostovoljno je vse aktivnosti v zvezi z vodenjem društva in naloge, ki jih je sprejel in določil izvršni odbor opravljala predsednica društva. Pri tem je aktivno sodelovala v Svetu invalidov, posvetovalnem telesu župana mestne občine, katerega so člani invalidske organizacije občine in nekatere druge organizacije. Svet invalidov sklicuje redne seje, večinoma v prostorih občine Maribor, pripravlja in izvaja Akcijski načrt za izboljšanje stanja invalidov v mestni občini Maribor in načrtuje in izvaja programe in akcije za aktivno vključevanje oseb z invalidnostjo in njihovo socializacijo in druženje. Predsednica društva je bila na pobudo Zveze Sonček zraven še ene mariborske nevladne organizacije, kot edini predstavnicu nevladnega sektorja, vključena v Koordinacijsko skupino regijskega načrta socialnega varstva za obdobje 2014-2016, kjer si je predvsem prizadevala za novo enoto VDC centra Sonček, bivalnih skupnosti in organiziranega prevoza invalidov. Zraven tega predloga smo uspeli dati v načrt medgeneracijski center – predlog Zveze Sonček. Načrt mora sprejeti občina oziroma denar naj bi pridobili iz evropskih sredstev preko razpisov.

Društvo aktivno sodeluje v drugih sorodnih organizacijah; predsednica je podpredsednica Zveze Sonček in Društva Dom invalidskih organizacij Maribora. Društvo za svoje delovanje zraven prihodkov države in občine potrebuje donacijska sredstva zato posebno pozornost in finančna sredstva posveča zbiranju sredstev preko odstopljene dohodnine in se je za potrebe zbiranja sredstev predsednica udeležila dvodnevnega seminarja. Društvo še posebej dobro sodeluje z VDC Sonček Pobrežje in se skupaj odlično nadopolnjujeta pri programih in aktivnostih.

Društvo daje posebno pozornost pojavljanju v medijih ter načrtuje objave v Večeru, zlasti koristi vsako priložnosti za objave v tiskanih medijih ali na TV o problematiki in življenju ljudi s cerebralno paralizo. Svoje delovanje in dogodke smo redno objavljali na spletni strani, tako kot razne objave, oglase, zanimivosti, programe društva in splošne informacije. Spletno stran ureja Sončna pot, katera tudi opravlja storitve fotokopiranja, oblikovanja, tiska plakatov, letakov in podobno.

Ker društvo ima uradne ure vsak dan, se je povečal obisk članov in stik z njimi, prav tako je društvo dnevno dosegljivo za informacije.

Društvo redno obvešča svoje člane in javnost o svojem delovanju preko spletne strani www.soncek-maribor.si in facebook strani ter preko plakatov in letakov v Zdravstvenih domovih, OŠ Gustav Šilih in

podobno. Svoje člane tudi redno nagovarja preko e-poštnih naslovov. Društvo si tudi prizadeva obveščati širšo javnost o delovanju in problematiki ljudi s cerebralno paralizo preko medijev. Opaznejše objave so bile v Večer, kot npr. strokovna kritika gledališke predstave Razstava src, v sobotni prilogi o izletu v Zagreb z vlakom, katerega se je udeležilo 40 ljudi na vozičkih, pa nekaj minutna reportaža na TV Slovenija o istem dogodku. V Financah, na Eko portalu ter s prispevki na TV Slo je bila predstavljena dobrodelna trgovina. Društvo se je še udeležilo dveh TV oddaj, na NET TV s temo šport invalidov in na TV SLO 1, Studio Maribor, življenje staršev z otroci s cerebralno paralizo.

OBJAVE V TISKANIH MEDIJIH

- ❖ "Streha pušča, omet odpada, mi pa pridno delamo!" (7DNI - sreda, 16. oktober 2013)
- ❖ ❖Dobrodelnost, podčrtana z ekološko in etično noto (Energija doma, 27. september 2013)
- ❖ ❖Dobrodelna trgovina po angleškem zgledu (Finance, 17. julij 2013)
- ❖ ❖Peljal bi se naprej (Večer - Sobotna priloga, 18. 5. 2013) 10 MB
- ❖ ❖Gledališka kritika - Razstava src, pristna in profesionalna (Večer, 9. 4. 2013)
- ❖ ❖Razstava src v Nedeljskem dnevniku (Nedeljski, 3. 4. 2013)
- ❖ ❖Zmaga nad predsodki in samim seboj (Nedeljski, 27. 2. 2013)
- ❖ Sončkov okrogli jubilej (Lady, februar 2013)
- ❖ Objava člankov o aktivnostih društva v časopisu Glasilo Sveta invalidov Mestne občine Maribor, naklada 10.000 kosov.
- ❖

OBJAVE NA TELEVIZIJSKIH PROGRAMIH

- ❖ Pogovor tedna: Invalidski športi na televiziji Net TV, marec 2013
- ❖ Kam po 26. letu? (vir: TV Slovenija - Tednik, 15.4.2013)
- ❖ Sonček v Zagreb z vlakom (vir: TV Slovenija - Dobro jutro, 22.5.2013)
- ❖ Dobrodelna trgovina Društva Sonček Maribor (vir: TV Maribor - Dnevnik, 22.11.2013)

In še v nekaterih drugih lokalnih tiskanih medijih in TV, kjer je društvo Sonček bilo npr. samo omenjeno.

- **Osebna asistenca**

Vodja programa Lidija Šestak Zorič; Koordinator programa: Karmen Dajčman

Društvo že tretje leto izvaja program osebna asistenca za težje in težko gibalno ovirane uporabnike za podporo pri osnovnih življenjskih opravilih, pri pomoči v gospodinjstvu, na delovnem mestu in ohranjanju socialnih stikov.

Program je v večji meri finančno podrt s strani Zavoda za zaposlovanje in aktivne politike zaposlovanja ter Mestne občine Maribor in smo na ta način zaposlili 4 osebne asistente. Projekt Ministrstva za SZEM delno nadomešča Zakon o osebni asistenci, ki je pred dvema letoma v parlamentu bil zavržen in nov predlog Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti čaka na ponovno obravnavo. Do takrat pa se v društvu trudimo in na ta način vsaj delno pomagamo članom na njihovi poti neodvisnega in integriranega življenja.

V program osebne asistence je ob koncu leta bilo vključenih 43 uporabnikov. V glavnem uporabniki koristijo prevoze in spremstvo po opravkih in na prostočasne dejavnosti, zelo priljubljene in koriščene

pa so tudi skupinske oblike osebne asistenc, kot so obiski koncertov, športnih prireditev, rekreativno plavanje, izleti v manjših skupinah. Tako si je v letu 2013 glasbene nastope v Dvorani Tabor in na drugih prizoriščih ogledalo skupno 115 uporabnikov.

V sklopu osebne asistenc si je nekaj uporabnikov ogledalo tekme evropskega prvenstva v košarki Eurobasket 2013 v Celju, obiskali so predavanje Zdenka Domančiča v SNG Maribor. Prav tako so naši uporabniki redno in množično obiskovali prireditve v sklopu festivala Lent 2013. Enemu članu smo tudi omogočili kolesarjenje po mestu kot rekreacijo in animacijo. Storitve osebne asistenc so bile nepogrešljive tudi pri transferjih na obnovitveno rehabilitacijo in iz nje, ter pri udeleževanju društvene ekipe na državnih tekmovanjih v bocci.

Posamezniki so asistente potrebovali tudi za pomoč pri gospodinjskih opravilih, pomoč na delovnem mestu, ali preprosto za družabništvo. S pomočjo osebne asistenc se je v družbeno in družabno življenje vključilo nekaj posameznikov, ki so bili že nekaj let neaktivni oziroma socialno izključeni.

- **Kulturna dejavnost – ponovitve predstave Razstava src**

Vodja programa: Lidija Šestak Zorič in Zlatka Ornik

Predstavo Razstava src, ki je premiero doživela kot del programa Evropske prestolnice kulture 2012, smo v letu 2013 nadaljevali z igranjem na lokacijah v Lutkovnem gledališču Maribor in na II. gimnaziji, kjer smo igrali predvsem za mariborske osnovne in srednje šole. Gostovali smo v Laškem, v Kulturnem domu in na 30. obletnici Zveze Sonček v Dvorani Španskih borcev v Ljubljani, kjer si je predstavo ogledal častni gost, predsednik države Borut Pahor. Posebno čast in zadovoljstvo smo imeli pri igranju gledališke predstave za izven v Stari dvorani Slovenskega narodnega gledališča meseca avgusta 2013 in za ca 800 učiteljev mariborskih osnovnih šol v Veliki dvorani SNG Maribor. Do sedaj si je predstavo ogledalo preko 3500 gledalcev. Dne 11.06.2013, v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije, smo izvedli uprizoritev predstave za državno tekmovanje in smo bili na podlagi izbora selektorke Aleksandre Blagojević ~~bi~~ uvrščeni v finale regijskega Linhartovega tekmovanja amaterskih gledališč za leto 2013. Posebno nagrado selektorja regionalnega Linhartovega tekmovanja pa sta prejeli predsednica društva Lidija Šestak Zorič in vodja VDC Pobrežje Maribor, Zlatka Ornik za odlično vodenje igralskega ansambla.

Razstavo src si je v letu 2013 ogledalo 11 šol:

1. OŠ Gustav Šilih
2. OŠ Janko Padežnik
3. Srednja ekonomska šola
4. II. Gimnazija
5. III. Gimnazija
6. OŠ bratov Polančič
7. OŠ Prežihov Voranc
8. OŠ Martina Konšaka
9. OŠ Bojan Ilich
10. OŠ borci za severno mejo
11. OŠ France Prešeren

Vsega skupaj si je predstavo do sedaj ogledalo ca 3500 gledalcev.

Nastopili smo tudi na podelitvi **nagrade Horus** (*nagrada za družbeno odgovornost, ki jo vsako leto podeljuje IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti*), **26.11.2013, v Kazinski dvorani**. **Nastopili smo z nekaj odlomki in navdušili** publiko s svojo igro in sporočilom samo z odlomki na odru, ki v bistvu ni bil pravi oder ampak mesto za njihovo odlično improvizacijo na tem prostoru.

- **Sončkova dobrodelna trgovina**

Vodja programa: Lidija Šestak Zorič

Dobrodelna **trgovina »Sonček«**, ki je ena prvih tovrstnih projektov pri nas, v tujini pa zelo priljubljen način zbiranja donacijskih sredstev (v Veliki Britaniji imajo 11.200 dobrodelnih trgovin). Trgovina se nahaja v centru mesta, v Vetrinjski ulici. Prostore smo dobili v najem pod zelo ugodnimi pogoji od Mestne občine Maribor. Trgovina ponuja izdelke Varstveno delovnih centrov Sonček in rabljena oblačila, obutev, igrače in izdelke za dom, ki nam jih podarijo posamezniki in se prodajajo po nižjih cenah. Izkupiček deloma uporabimo za kritje obratovalnih stroškov, večinoma pa za financiranje društvenih socialnih in terapevtskih programov. V trgovini ~~tudi~~ delajo tudi ljudje s cerebralno paralizo in sorodnimi invalidnostmi kot prodajalci in se na ta način socializirajo, družijo in pridobivajo delovne izkušnje. Trgovina je doživela zelo dober sprejem v splošni javnosti, ki se redno pojavlja kot donator oblačil in kupec ter upamo, da bo tako uspešno poslovala tudi v letu 2014.

Naši prodajalci so povedali naslednje: »Največjo prodajo beležimo pri oblačilih, tako otroških kot ženskih. Malo manjšo povpraševanje zaznavam pri moški populaciji, čeprav se gospodje, ki so spoznali našo trgovino, k nam radi vračajo. Na področju moške konfekcije imamo tudi najmanjšo izbiro. Sledijo knjige in izdelki za dom. Številčno se za kupce trgovine ne bi mogla opredeliti. Imamo kar lepo število rednih strank, ki se vračajo in te tudi prevladujejo. Še vedno beležimo prihode novih kupcev, ki prvič pridejo v trgovino, trgovine ne poznajo, v večini pa poznajo naše društvo. Pri mesečnih obračunih prodaje ni velikih odstopanj. Včasih beležimo odstopanja po dnevih (v primerih slabega vremena, določeni dnevi v mesecu, zaradi denarnih prejemkov)«.

Trgovino so predvsem pestili visoki stroški ogrevanja, kljub temu je temperatura bila pod pričakovanimi stopinjami in prehladna za ugodno bivanje. Po manjših posegih pri radiatorjih smo to težavo odpravili, prav tako nam je uspelo skupaj z oskrbovalcem doseči nižji račun pri ogrevanju.

- **Terapevtsko jahanje (hipoterapija)**

Vodja programa: Sonja Kerhe

Program terapevtsko jahanje zelo uspešno izvajamo že nekaj let. Za naše člane, zlasti otroke in mladostnike, ki imajo zaradi gibalne in drugih oviranosti manj priložnosti v življenju, je jahanje priložnost, da se lahko ukvarjajo z njim primerno izven šolsko dejavnostjo. Sicer terapevtsko jahanje izvajamo predvsem zaradi zdravstveno terapevtskih učinkov in ga lahko izvajajo samo za to usposobljeni strokovnjaki, hipoterapevti in specialni pedagogi. Ker imamo v bližini Maribora najeto ustrezno jahalno dvorano in nismo odvisni od vremenskih razmer, lahko program redno kvalitetno izvajamo tekom celega leta za doseganje najbolj optimalnih učinkov.

Terapevtsko jahanje izvajamo že 5. leto na turistični kmetiji Kovačič na Meljskem hribu. Hipoterapijo obiskuje redno 24 uporabnikov, nekaj od teh nas je zapustilo, saj so prešli v redni program jahanja brez terapevta, ker so zelo napredovali. V letošnjem letu smo jahali 140 ur, to pomeni 420 individualnih obravnav.

V ponedeljek izvajamo pedagoško jahanje s specialno pedagoginjo Tamaro Tomaševič. V četrtek in v soboto izvajamo hipoterapijo z nevrofizioterapevtko hipoterapevtko Majdo Zmazek. V letošnjem letu se nam je pridružila še nevrofizioterapevtka Mateja Zupanič in z našo pomočjo naredila tudi izpit iz hipoterapije, saj smo ji omogočili sodelovanje in želeno prakso, ki jo je potrebovala.

- **Terapevtsko plavanje po metodi Halliwick in rekreativno plavanje (MTC Fontana)**

Vodja programa: Simona Visočnik

Plavanje ima izreden pomen za ljudi s posebnimi potrebami, posebej za tiste, ki so težje in težko gibalno ovirani oziroma so na vozičkih, ker mnogim omogoči izkušnjo samostojnosti zraven tega pa ima pomemben zdravstveno rehabilitacijski učinek. Program delimo na zdravstveno terapevtski del, podprt s strokovnim vodenjem fizioterapevta s Halliwick tečajem in na rekreativni del.

Program se je izvajal v bazenu Medicinsko termalnega centra Fontana. Plavanje se je izvajalo trikrat na teden: sreda, četrtek in petek. Ob četrtekih je potekalo plavanje po Halliwick metodi, katerega so se večinoma udeleževali otroci s starši. Nekaj otrok je tudi splavalo. Strokovni vodja je bila Zvezdana Valek, nevrofizioterapevtka. Ob sredah in petkih smo organizirali rekreativno plavanje, katerega so se udeleževali tudi težko gibalno ovirani odrasli, za katere so skrbeli osebni asistenti.

Skozi vse leto smo zabeležili 1016 posamičnih plavanj, skupaj uporabniki, starši, sorojenci, prostovoljci in spremljevalci.

- **Športna dejavnost - dvoransko balinanje (boccia) za osebe s cerebralno paralizo**

Zaradi tipične telesne oviranosti se ljudje s cerebralno paralizo težko vključujejo v običajne športne aktivnosti, ki se jih sicer udeležujejo ljudje z invalidnostjo. Zato v društvu posebno pozornost in poudarek dajemo vadbi dvoranskega balinanja – boccie, ki je posebej razvit za potrebe težje in težko gibalno oviranih ljudi. Je paraolimpijska disciplina in je eden redkih športov, s katerim se osebe s cerebralno paralizo sploh lahko ukvarjajo. Že dvajset let je uradna športna disciplina za invalide v Sloveniji.

V društvu redno vadita dvakrat tedensko dve ekipi, ki se redno udeležujeta državnega prvenstva in občinskih prireditev kot je npr. Športne igre invalidov.

- **Športne igre invalidov in ostala športna srečanja**

V nedeljo, 12. maja 2013 smo sodelovali na Športnih igrah invalidov. Imeli smo ekipe v ruskem kegljanju in pikadu. Na igrah so sodelovala mariborska invalidska društva. Na otvoritvi je prisotne pozdravil sam župan, Andrej Fištravec. Naše člane pa je pripeljala na in s tekmovanja osebna asistenca.

08.06.2013 smo sodelovali s prezentacijo boccie v okviru mednarodnega projekta v organizaciji Društva vojnih invalidov in sorodnih avstrijskih društev.

- **Obnovitavena rehabilitacija (zdravstveno terapevtske kolonije) za otroke in mladostnike**

Za otroke in mladostnike smo tudi letos organizirali strnjeno obnovitveno rehabilitacijo v petih terminih v trajanju po 7 dni v Elerjih pri Ankaranu in na Debelem Rtiču. Otroci s cerebralno paralizo nimajo veliko priložnosti, da bi se socializirali in pridobivali izkušnje kot njihovi sovrstniki brez

posebnih potreb. Zlasti program pomeni razbremenitev družine ter spodbujanje in pomoč pri njenem vključevanju v okolje, ohranjanje telesnega in psihičnega zdravja vseh članov; dopolnjevanje zdravstvene rehabilitacije za otroke s cerebralno paralizo ter omogočanje udeležbe [tudi](#) sorojencem, obema staršema pa tudi starim staršem. Skupaj z neurofizioterapevti, hipoterapevti, delovnimi terapevti, logopedi, specialnimi pedagogi in drugimi strokovnimi sodelavci, prostovoljci, starši in sorojenci, se je letošnjih Sončkovih kolonij udeležilo okoli 170 udeležencev.

Kolonije so se izvajale v mesecu juliju in avgustu 2013. V kolonije je bilo vključenih 64 otrok in mladostnikov, skupaj s starši, svojci in spremljevalci pa kar 168 oseb. V kolonijah se je izvedlo več strokovnih predavanj za starše, ki so jih izvajali večinoma strokovni sodelavci Zveze Sonček, izvajalo se je jahanje, plavanje, socialne igre za starše, vsakodnevne delovne terapije in fizioterapija za otroke in mladostnike, individualne logopedске obravnave in več. Strokovni del so izvajali strokovni delavci iz osnovne šole Gustav Šilih, iz Zdravstvenega doma Adolfa Drolca in ostalih ustanov.

Struktura in število udeleženi (2013):

	Otroci s CP	Starši	Sorojenci	Terapevti	Spremljevalci	Ostali
Sonja Kerhe, Debeli rtič, 23.6. – 30.6.2013	19	/	/	4	13	1
Sonja Kerhe, Debeli rtič, 30.6. – 7.7.2013	16	/	2	5	13	1
Andrejka Horvat, Elerji, 4.8. – 11.8.2013	9	11	3	6	2	1
Tatjana Lenhart, Elerji, 18.8. – 25.8.2013	10	12	2	4	/	2
Simona Visočnik, Elerji, 25.8. – 1.9.2013	10	12	2	2	5	1
SKUPAJ	64	35	9	21	33	6

SKUPNO ŠTEVILO UDELEŽENCEV KOLONIJ	168	
Skupaj družinski člani	108	
Skupaj starši in sorojenci	44	

Vodja: Andreja Horvat:

Termin: 04.08. – 11.08.2013, Center Sonček Elerji

Kolonije se je udeležilo 9 otrok s cerebralno paralizo, starih od 2, 5 do 13 let, skupaj s starši in sorojenci.

Strokovnjaki, ki so izvajali terapije in ostale aktivnosti so bili: nevrofizioterapevt, delovni terapevt, specialni pedagog, logoped, terapevt za terapijo s konji in športni učitelj za terapijo v vodi po metodi Halliwick. Sodelovala sta še dva spremljevalca. Vsak otrok je imel dnevno povprečno 6 individualnih obravnav, izvajale pa so se tudi številne skupinske aktivnosti skupaj s starši.

Za starše je bila organizirana šola za starše z naslednjim programom:

Dosegli smo zastavljene cilje, saj smo pri pripravi programa sledili osnovni vsebini programa zdravstveno-terapevtskih kolonij in je zajemal:

- vsakodnevne individualne obravnave pri različnih terapevtih,
- skupinske psihosocialne obravnave in družabne aktivnosti, ki jih vodijo usposobljeni terapevti,
- otrokovo učenje samostojnosti in pridobivanje izkušenj izven družine v družbi sovrstnikov,
- sprostitvene in rekreativne dejavnosti za otroke in za starše,
- »Šolo za starše« - usposabljanje staršev za »koterapevtsko« delo z otrokom doma.

Vsebine šole za starše:

Razgovor in delavnica na temo

»Vključevanje družine v zgodnjo obravnavo otroka ob poznavanju ustrezne zakonodaje.« - Jelka Bratec

Predavanje in razgovor na temo:

»Društvena organiziranost kot pomoč družini« - Jože Primožič

Delavnica in razgovor na temo

»Odnosi v ožji in širši družini in njihov vpliv na vzgojo otrok.«

Individualni razgovori s starši. - Marija Božič

Načrtovan je bil plan aktivnosti za vsak dan posebej in je bil v celoti izveden.

- za tiste otroke, ki so potrebovali več terapevtskih obravnav, so le-te potekale po potrebi tudi v popoldanskem času
- namizni tenis v času počitka in ob večerih (pridobivanje socialnih veščin in vizualno-motorične koordinacije) (na razpolago vsi terapevti in spremljevalci)
- večerni sprehodi terapevtov in družin
- individualni pogovori in svetovanje terapevtov staršem glede aktualne problematike njihovih otrok
- namizne družabne igre v času počitka in ob večerih
- spremljevalki sta poleg varstva otrok poskrbeli še za prostočasne ustvarjalne aktivnosti v dopoldanskem času, pomoč v kuhinji ter urejanju skupnih prostorov, fizično pomoč ter pravočasen prihod in odhod otrok na terapije
- terapevti in spremljevalci so dnevno poskrbeli za pripravo zajtrka
- terapevti in spremljevalci so se vključevali v vodene aktivnosti s strani svojih kolegov.

Poročilo iz samostojne kolonije z otroci in mladostniki brez udeležbe staršev - poročila Sonja Kerhe:

Obeh kolonij se je udeležilo 36 otrok s cerebralno paralizo in ostalimi motnjami v razvoju.

Naša kolonija poteka v zdravilišču Debeli Rtič pri Ankaranu. Lokacija je enkratna za samostojno kolonijo saj nam samo okolje nudi morje, klimatizirane prostore, v katerih izvajamo fizioterapijo, notranji bazen, v katerem izvajamo plavanje po metodi Hallivick, prostor za izvajanje delavnic in seveda najbolj priljubljen Amfiteater, kjer se odvijajo večerna druženja, ples, nastopi in druženje z otroci, ki letujejo na Debelem Rtiču.

Naši uporabniki imajo predvideno dnevno 4 individualne obravnave pri terapevtih, fizioterapijo, logopeda, učenje plavanja po metodi HALLIVICK z različnimi igrami in za plavalce izpopolnjevanje v tehniki plavanja in spoznavanje novih, delovna terapija poteka čez cel dan, najbolj strnjeno pa dopoldan, saj so delavnice center dogajanja in s pomočjo spremljevalcev, kateri so nepogrešljivi del kolonije, izvajamo in spodbujamo otroke k ustvarjanju, samostojnosti in socializaciji .

Poleg dnevnih terapij, ki jih izvajamo s pomočjo terapevtov, se v naših kolonijah dogajajo zanimive in poučne ure, ki jih povabljeni gosti izvajajo tekom tedna.

Obiskala nas je Fani Križaj, ki je bila navdušena nad nami saj smo ji zapeli za dobrodošlico in pozdrav. Tekom druženja in pogovora nam je pripovedovala o sebi, kako je preživela otroštvo, nato srednja šola,.. Slabe in dobre strani življenja in njenih osebnih odločitev ter veliko druženja so jo pripeljali do boljšega- bolj polnega življenja. Veliko dela, padcev in vzponov je bilo na njeni poti a se sreča ni ustrašila. Otroci so jo z veseljem poslušali in še ni končala s pripovedjo o svojem življenju, so se že začela postavljati vprašanja otrok, kdaj, kako, zakaj, a lahko tudi jaz, kako priti do tega..... Veselo in sproščeno smo se družili še po večerji, ki smo jo skoraj zamudili, saj nismo gledali na uro in čas je kar tekkel.

Še naslednji dan smo se ob bazenu in na delavnicah poleg ustvarjanja pogovarjali o individualnih vprašanih otrok, ki so se jim porajala ravno zaradi tega obiska gospe Fani, saj so jo vzeli za sebi enako z njeno in svojo cerebralno paralizo.

Naslednja gostja je bila ekološko »zmedena« Čarovnica Apčiha, ki nam je s svojo govorečo zofo skozi igro predstavila pomembnost ohranjanja okolja in ločevanje odpadkov. Po nastopu smo imeli ples, katerega sta se tudi udeležili.

Gostili smo tudi prostovoljko Barbaro, ki je bila v Indiji in nam predstavila življenje tam in tu. Z diaprojekcijo, -različnimi predmeti ter s svojo pripovedjo nam je pričarala Indijo v dobrem in slabem. Otroci so jo z veseljem poslušali in sodelovali v razpravi, ki se je po končanem potopisu odprla.

Ob koncu lahko še povem, da imamo zraven vseh terapij in gostov, ter popoldanskega počitka, plavanja in športnih iger ob zunanjem bazenu ob morju še čas za plese, katere obiskujemo v amfiteatru. Tam se družimo z ostalimi otroci, navežemo stike in se včasih tudi zaljubimo. ~~Dragi moji~~ Tudi to je socializacija. Ni lepšega, kot videti otroka nasmejanega in zadovoljnega, tudi takrat, ko ni staršev v bližini.

Vodja Tanja Dvoršak:

- **Izlet v Zagreb Z VLAKOM**

11. maja smo za člane organizirali **izlet v Zagreb**. Izleta se je udeležilo rekordno število članov in simpatizerjev društva, vseh skupaj nas je bilo 110. Udeleženci so bili starši, otroci, prijatelji, prostovoljci, Predvsem so na veliko pomagali zaposleni v VDC Pobrežje. Izlet je bil poseben predvsem zato, ker smo se v Zagreb podali **z vlakom**. Takšne vrste potovanja je bilo dolgoletna želja naših članov. Mnogi so se z vlakom celo peljali prvič. Pri organizaciji izleta se je angažirala železnica, ki nam je omogočila posebne vagona s širokimi hodniki, poseben vagon za vozičke ter posebno spremstvo s strani železnice. Ker je siceršnji prevoz z vlakom neugoden za invalide, ker po rednem voznem redu pristane na nedostopnih tirih, so predvsem za naše potrebe prilagajali prevoz in nam omogočili vstop in izstop s posebnim dvigalom za tiste na vozičkih. V Zagrebu so nas je pričakali predstavniki zagrebškega društva za cerebralno paralizo CEDEPE, ki so nam priskrbeli vodičko in nam organizirali dostopno restavracijo za naše kosilo Skupaj z njimi smo si ogledali znamenitosti v centru mesta in prav v tistem času organizirano znamenito Pikasovo razstavo na Gornjem gradu. Priključila se nam je televizijska ekipa RTV SLO, ki je tudi posnela reportažo o potovanju z vlakom ljudi na vozičkih in ki je bila predvajana meseca maja na RTV SLO 1 v jutranjem programu, Dobro jutro in na lokalni televiziji TV Studio Maribor. Prav tako za namene poročanja se je izleta udeležila novinarka dnevnika Večer, ki je o izletu in na splošno o Sončku, poročala na dveh straneh v sobotni prilogi Večera.

- **Redna letna skupščina**

Redno letno skupščino smo izvedli v dvorani OŠ Gustav Šilih. Društvo je kljub krizi in občutnem znižanju finančnih sredstev sprejelo plan dela v istem obsegu kot leto prej. Je pa nekaj programov, ki jih tudi letos ne bomo uresničili zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, bili bi pa v veliko pomoč otrokom in odraslim s cerebralno paralizo in njihovim družinam.

- **Redno jesensko srečanje**

Oktober smo za člane in simpatizerje društva organizirali še **redno srečanje in kostanjev piknik** v Centru Sonček Vrtnice pri Zgornji Kungoti. Namen srečanja je bilo predvsem druženje, socializacija in izmenjava izkušenj.

- **Socializacija in gledališki in filmski abonmaji**

Jeseni smo članom omogočili sofinanciranje nakupa **filmskih in gledaliških abonmajev ter abonmajev Narodnega doma Maribor**. Namen tega programa je predvsem socializacija in vključevanje članov in njihovih svojcev v njihovo naravno okolje.

- **Potopisi**

Vodja programa: Erna Bezjak

Spomladi in jeseni smo organizirali nekaj potopisnih predavanj, ki so pri naših članih zelo priljubljeni. Predavanja so bila vedno ob sobotah popoldan v večnamenski dvorani na Trubarjevi ulici. Pomenijo ne samo izobraževanje o drugih krajih, temveč socializacijo in druženje. Večjo obiskanost potopisov je tudi omogočila osebna asistenca

- **Dedek mraz**

Tudi letos smo za otroke s cerebralno paralizo in njihove sorojence organizirali obisk Dedka Mraza, ki jih je tudi obdaril. Dedek mraz nas je obiskal 19. 12. 2013. Srečanje je bilo v OŠ Gustav Šilih, nastopil pa je naš član Aljaž Verbek na harmoniki. Obdarili smo 76 otrok. Polovico stroškov so prispevali starši, polovico društvo.

- **Tečaj angleščina**

Leta 2013 se je tečaja angleščine (v sodelovanju z Andragoškim zavodom) v dveh terminih (februar/marec in december) udeležilo skupaj 17 tečajnikov – članov Sončka MDCP. S tečajem so bili tako zadovoljni, da smo potem še organizirali drugi termin. Tečaj je potekal v prostorih na Trubarjevi ulici.

- **Kulturni večer invalidskih društev**

Društvo je letos, 28.11.2013, sodelovalo z nastopom dveh mladih članov društva, ki sta izvedla skupno tri glasbene točke. To sta bila Jernej Horvat, na tubi in Aljaž Verbek, na harmoniki, ki sta prav za to priložnost skupaj nastopila z izvedbo Golice, zraven pa sta občinstvo navdušila vsak s solo nastopom. Kulturni večer se tradicionalno vsako leto zgodi v Kazinski dvorani SNG Maribor.

- **Novoletno srečanje Hotel Piramida**

21. decembra 2013 so se odrasli člani zbrali na zaključnem novoletnem srečanju. Za ljudi na vozičkih smo tako kot vedno organizirali prevoz s prilagojenimi vozili in osebne asistente. Prevoz in spremstvo sicer predstavlja eden od večjih problemov gibalno oviranih, zlasti tistih na invalidskih vozičkih. Hotel Piramida smo izbrali primerne in prilagojenega dostopa in predvsem zaradi ustreznih toaletnih

prostorov. Prav tako nam vsako leto omogočijo posebno cenovno ugodno ponudbo, da se stroškovno lahko primerja z najcenejšimi gostinskimi lokali.

- **Festival lent – ART KAMP**

V okviru Festivala Lent smo konec junija nastopili v sklopu Art kampa v mariborskem parku in na odru izvedli predstavo Razstava src. Bila je svojevrstna izkušnja, ker smo nastopili popoldan, ob dnevni svetlobi v šotoru. Kljub drugačnim pogojem so igralci dali vse od sebe, zaposleni iz VDC-ja pa dokazali, da odlično obvladajo organizacijo tovrstnih dogodkov z uporabniki.

- **Dan mobilnosti invalidov**

Sreda, 18.09.2013, od 10. do 16. ure. Tako kot prejšnja leta se je tudi tokrat **društvo vključilo v Dan mobilnosti invalidov**, ki se je v glavnem odvijalo na Trgu svobode, okrog popularnega KODJAKA. En del prireditve se je odvijal na mestnem avtobusu s prikazom odgovornim Marproma, s katerimi težavami se srečujejo ljudje na vozičkih pri vožnji. Tudi letos smo svojo udeležbo organizirali skupaj z VDC Sonček Pobrežje, katerega predstavniki so na stojnici prodajali svoje izdelke. Opoldan se nam je pridružilo nekaj uporabnikov iz **VDC Sonček Pobrežje**. Posebno demonstracijo je izvedel oče **Branko Berlič** s svojim sinom **Janom Berličem**. Prikazala ste posebno kolo – tandem proizvajalca Hase. Vse skupaj je posnela televizija in je bilo objavljeno na TV SLO 1 in TV Maribor.